زندگی پشت پرده جعل و روتوش در شبکه های اجتماعی

جوانی بازگشته با اینستاگرام

ترانه بنی یعقوب
گزارش نویس

مژه‌هایش تکه تکه روی صورتش افتاده. گاهی هم آنقدرمژه‌ها کج و کوله روی چشمانش چسبیده که نمی‌فهمی جریان از چه قرار است. اوایل مثل خیلی از فالوئرهایش نمی‌فهمیدم این مژه‌ها واقعی نیست و با نرم افزار یا فیلتری در اینستاگرام درست شده. بعدها فهمیدم چشمانش هم که یکی در میان سبز و آبی می‌شود با همین نرم افزار رنگ شده. کم‌کم حرفه‌ای‌تر شد و دیگر مژه‌های بلند و ابروهای پرپشت را سر جای خودش قرار می‌داد. پوست صاف و کشیده هم که دیگر سرجای خودش. صفحه‌اش مثل صدها صفحه‌ای که در اینستاگرام باز شده یک هدف اصلی دارد، جذب بیشتر فالوئر. برای برخی بیشتر دیده شدن هدف اصلی است و برای برخی هم کسب درآمد و برای عده‌ای هردوتا. اینفلوئنسرهای اینستاگرامی که صفحه هایشان روزانه ۲۰-۱۰ و شاید تعداد بیشتری عکس و ویدئو دارد، می‌گویند دنبال این هستند تا برای جلب اعتماد مشتری، معرفی محصول و خدمات‌شان از طریق عکس، فیلم و نوشته به زندگی‌تان وارد شوند و تا حد زیادی سلیقه و زندگی‌شان را به شما بشناسانند.

صبح عکس چای و قهوه می‌گذارند. بعدازظهر سالاد و کنارش هم معمولاً یک ایده اصلی دارند؛ از ورزش گرفته تا آموزش نقاشی و خانه‌داری و هر چیزی که تصورش را بکنید. پندهای روانشناسانه هم که معمولاً چاشنی اصلی صفحه‌شان است. جملاتی مثل «مثبت فکر کن و انرژی کائنات را قورت بده» و ازاین دست جملات انگیزشی و... اما به صفحه خیلی‌هایشان که دقیق شوی بعد از مدتی متوجه می‌شوی نه تنها صورتی که می‌بینی قلابی است، که خیلی از چیزهای دیگری که به خوردت می‌دهند هم جعلی است.

■ دکتر قلابی

«اوایل در صفحه‌اش فقط آموزش نقاشی می‌داد، رفیق خودم بود. بعد دیدم به یک روانشناس تبدیل شد ، آن هم فقط ظرف چند ماه. ناگهان توی صفحه‌اش در قسمت بیوگرافی اضافه کرد دکترای روانشناسی از فلان دانشگاه خارجی. من می‌دانم که او چنین مدرکی ندارد اما مگر همه فالوئرهایش هم می‌دانند. دستورات روانشناسی‌اش همه از کتاب‌های زرد روانشناسی کپی و صادر می‌شود و چاشنی‌اش صدها عکس و فیلم مدیتیشن و روشن کردن شمع.» سارا یکی از کسانی است که چند نفر از دوستان نزدیکش به اصطلاح شاخ اینستاگرام شده‌اند.« با همین چرندیات و دروغ تحویل دادن به مردم الان چند نفر را می‌شناسم که کلی از صفحات‌شان درآمدزایی می‌کنند. حالا این خیلی مهم نیست، دردناک ماجرا این است که برخی جذب شخصیت‌شان می‌شوند وحسرت زندگی‌شان را می‌خورند کسی هم نیست که دستشان را رو کند.»

■ ۳۰ ساله‌ها و ۲۰ ساله‌های قلابی

«هلن هستم ۳۰ ساله. الان در جردن زندگی می‌کنم. متأهلم و در امور خانه‌داری متخصص.» دوست دوران مدرسه هلن وقتی برای اولین بار این جملات را در صفحه اینستاگرام دوستش شنید به قول خودش شاخ روی کله‌اش سبز شد.«زن خوب تو همکلاسی من بودی و الان هر دویمان ۴۲ ساله هستیم. چطور یک مرتبه برای جذب فالوئر این طوری هویت ات را عوض می‌کنی. آخر ۱۲ سال کوچکتر. به شوهرم که گفتم، گفت تعجب نکن مجبور است چنین کاری کند برای اینکه پا به سن گذاشته‌ها چندان در اینستاگرام طرفدار ندارند.» اما می‌دانید چه چیزی ماجرا را خنده دارتر کرد اینکه هلن سال بعد ۳۱ ساله شد و سال بعدش ۳۲ ساله. کیک تولدش را با افتخار جلوی دوربین فوت می‌کرد و فالوئرهایش هم تبریک نثارش می‌کردند. دوست هلن می‌گوید بعد ازمدتی او ارتباطش را با همه دوستان قدیمی‌اش قطع و حتی آنها را از صفحه‌اش بلاک کرد، دیگر خودش هم باورش شده بود که در دهه ۳۰ زندگی‌اش به سر می‌برد. این اتفاق درباره حسین هم افتاد یک صفحه تمرینات ورزشی راه انداخت. اوایلش می‌گفت ۴۵ ساله است اما کم کم ۳۶ ساله شد. برخی فالوئرها یادشان بود اما کی به کی است وقتی می‌شود این طوری هویت جعل کرد و قیافه را تغییر داد و مدرک قلابی گرفت، سن که دیگر جای خود دارد. خلاصه اینکه اگر شما هم مثل من این پدیده برایتان عجیب است و دلتان می‌خواهد درباره تبعاتش بدانید و بتوانید برای خودتان این پدیده را تحلیل کنید ادامه این گزارش و صحبت‌های کارشناسان را بخوانید.

■ برندسازی شخصی

«ماهیت شبکه‌های اجتماعی این است که هویت و کاراکتر خاصی از آدم‌ها را می‌پذیرد. مثلاً درباره کلاب هاوس این طور است که چون تحلیل‌های علمی و سیاسی مهم است معمولاً در بخش بیوگرافی افراد بیشتر افتخارات علمی‌شان را پررنگ می‌کنند. مثلاً می‌نویسند مترجم، نویسنده و کلی عنوان دیگر تا وقتی برای دیگران حرف می‌زنند شخصیت‌شان قابل پذیرش باشد. اینکه چقدرهمه اینها واقعیت داشته باشد ، نمی‌دانیم.» دکترهلیا عسگری، پژوهشگر علوم ارتباطات اینها را می‌گوید.

او ادامه می‌دهد:«در اینستاگرام به‌خاطر فضایی که دارد ایده‌آل‌های دیگری مهم است مثلاً دیدن فضاهای لوکس، پولداری و شیک بودن مورد پذیرش است و درآمد جدی و شهرت برای آدم‌ها دارد. برای همین افراد فعال یا اینفلوئنسرها برای خودشان یک هویت جدیدی می‌سازند، یعنی یک نوع برندسازی شخصی می‌کنند.»

> شبکه های اجتماعی یکسری فاکتورهایی را تعریف می کنند و اشخاص بر اساس آن فاکتورها شخصیت شان را می سازند مثلاً اگر می خواهم در کلاب هاوس پذیرفته شوم باید یکسری فاکتور خاص ارائه دهم، اگر می خواهم موفق و مشهور شوم و آدم ها به من توجه کنند نیاز به یک تعداد فاکتور مشخص دارم و بر اساس آن فاکتورها شخصیت خودم را معرفی می کنم

به‌گفته او شبکه‌های اجتماعی یکسری فاکتورهایی را تعریف می‌کنند و اشخاص بر اساس آن فاکتورها شخصیت‌شان را می‌سازند مثلاً اگر می‌خواهم در کلاب هاوس پذیرفته شوم باید یکسری فاکتور خاص ارائه دهم، اگر می‌خواهم در اینستاگرام موفق و مشهور شوم و آدم‌ها به من توجه کنند نیاز به یک تعداد فاکتور مشخص دارم و بر اساس آن فاکتورها شخصیت خودم را معرفی می‌کنم.اگر دقت کنید بیشترعکس‌ها و قاب‌ها در اینستاگرام نمادهای خاص دارد. مثل کتاب و قهوه یا لباس خاص. از آنجا که مثلاً اینستاگرام یک شبکه اجتماعی جوان پسند است معمولاً خیلی‌ها با سن و کلام‌شان بازی می‌کنند تا مورد پسند فالوئرها قرار بگیرند.

او در تعریف برندسازی شخصی ادامه می‌دهد:«این فرایندی است که تصویری را که از خودمان به دیگران ارائه می‌دهیم، مشخص می‌کند تا آدم‌های دیگر ما را بر اساس آن بشناسند. براین اساس ارزش‌هایمان را به دیگران منتقل می‌کنیم. اگر ارزش را از روی این پروسه برداری فقط به شهرت فکر می‌کنی. آدم‌ها بر اساس ارزشی که آن شخص ترویج می‌کند، جذبش می‌شوند. در واقع هدف اصلی شبکه‌های اجتماعی هم همین است؛ اینکه آدم‌ها دائم خود را تغییر بدهند و وسیله‌ای هستند تا آدم‌ها ایده‌آل خودشان را بسازند و به نمایش بگذارند. افراد فعال فکر می‌کنند من حالا پلتفرمی در اختیار دارم تا آن آدمی را که دوست دارم ارائه بدهم. خیلی‌ها در این مسیر شهرت و ثروت وارد قالبی می‌شوند که همان هویت ساختگی است. این هویت ساختگی گاه آنقدر بزرگ می‌شود که دیگر شخص خودش هم باور می‌کند همان آدم است و خیلی‌ها دیگر او را با همان هویت می‌شناسند. بنابراین در دنیای واقعی هم همان هویت را حفظ می‌کند و دیگر نمی‌تواند کاراکتر دیگری داشته باشد. اینفلوئنسرهایی که دیگر پذیرفته‌اند در اینستاگرام حرف اول را می‌زنند در دنیای واقعی هم همین روش را پیش می‌گیرند وهمان شخصیت را به دنیای واقعی می‌برند.»

■ ترویج خرافات و عقاید باطل

دکتر امیرحسین جلالی ندوشن، روانپزشک هم در تحلیل این مسأله می‌گوید:«آدمیزاد مخلوطی از شر، خیر و تباهی است و همان‌طور که در جامعه واقعی دروغ و پنهانکاری داریم از آن طرف خیر و نوع دوستی هم داریم و از سویی عده‌ای در جامعه قانون شکنی می‌کنند.در فضاهای اجتماعی هم این ویژگی‌ها بروز می‌کند اما امکانات خاصی که این شبکه‌ها ایجاد می‌کنند برای اینفلوئنسرها کاملاً این بستر را می‌سازد که هویت‌های جعلی را به خورد ما بدهند؛ چیزهایی که در اصل آنگونه نیستند. مثل کسانی که در این فضاها اسم و رسمی بهم می‌زنند گاهی بعداً به ترویج افکار خرافی و ایده‌های عجیب می‌پردازند یا به نوعی ازشهرت‌شان سوءاستفاده می‌کنند.»

به عقیده دکترجلالی این شبکه‌ها بیشتر از اینکه به برابری و شنیدن صدای همگان کمک کنند معمولاً آب گل آلودی هستند برای کسانی که آسیب‌های روانی خاص دارند و راحت از آن بهره می‌گیرند و با ساخت هویت‌های کاذب و با سواری گرفتن از اسب تیز پای شبکه‌های اجتماعی جدید به اهداف خودشان می‌رسند. میل به نمایشگری و فریب دادن، میل به دروغ گفتن به خود و دیگران انگار در برخی از این شبکه‌ها با هم رقابت می‌کنند، البته مقداری از این نمایشگری‌ها ایرادی ندارد و همه نباید شخصیت ایده‌آلی داشته باشند. اما این فضا و آب گل آلود آن برای برخی فضایی ایجاد می‌کند تا عقایدشان را با دروغ قالب کنند و به دیگران آسیب بزنند.

جـــدول سـودوکو ۳۶۷۵

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

آسان

۷		۶	۹				۵	
		۱	۳	۵	۷	۶		
			۴	۸				۱
			۱	۹	۳	۲		
		۹	۷			۱	۶	
		۵	۲	۷				
۵			۶	۴				
		۲	۸	۱	۵	۴		
۶				۲	۱	۵		۶

متوسط

		۴		۶		۷	۳	
۲		۹	۸					
	۶					۸	۵	
			۱		۵			۳
				۲		۹		
۶			۳		۹			
	۲	۵				۷		
					۷	۳		۵
	۹	۳		۵		۴		

سخت

					۲	۱		
۲				۴		۳		۹
	۸			۵	۶			
		۵			۴			
۶	۱			۹			۴	۳
			۶			۲		
			۴	۳			۸	
۸		۷		۲				۶
		۹	۷					

خیلی سخت

				۳	۴		۷	۸
۲				۱				
		۹		۷		۵		
							۱	
	۲	۱		۹		۳	۴	
	۹							
		۸		۲		۴		
				۵				۷
۴	۱		۳	۶				

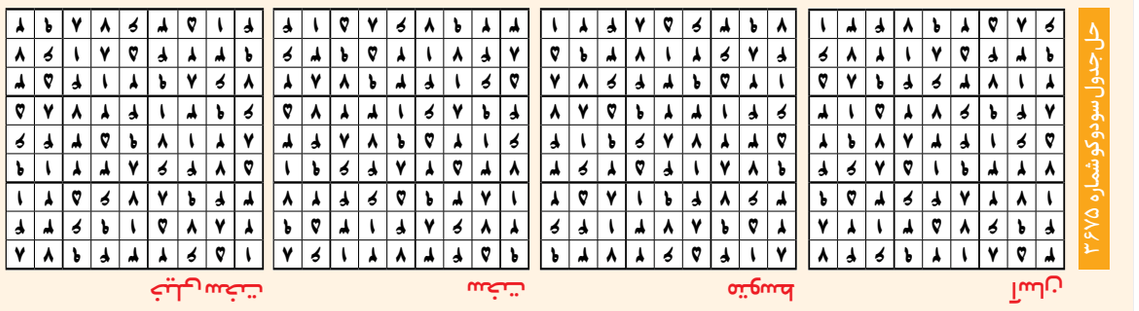

یک جدول با دو شرح ۷۶۴۲

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عـادی

◀ افقی:
۱- مجموعه رباعی‌های «اهلی شیرازی»- اداره‌ای در دادگستری
۲- سلام تلفنی- التهاب در پارانشیم کبد- بوی خوش
۳- انباره- احتیاج- تأیید و تصدیق درستی یا نادرستی امری
۴- فیلم «احسان عبدی‌پور»- زمین سخت- جدایی
۵- غذای مریض- جمع جن- تخت حکومتی- پنهان کردن
۶- جمله دستوری- یواش- سرخنای
۷- خواندنی دو حریف مسابقه!- خودداری از خوردن- دارای ارزش و مقام شاهانه
۸- واحد شمردن سگ- آن سوی سقف- از وسایل نقاشی
۹- بانوی انگلیسی- دلیر- کلام پرسش
۱۰- گروهی از افراد- زیور- آبگینه
۱۱- بعضی از برتشخیص ندهند- فدراسیون جهانی کشتی- مرکز «جمهوری چک»- جسر
۱۲- به جهت- عامل وراثت- مرد تازه زن گرفته
۱۳- پارچه تزئینی پرده- دختر مازندرانی- فیلمی از «جو رایت»
۱۴- سلام- کشور «هزار دریاچه»- کشوری در قاره سیاه
۱۵- پاداش پیشرفت کار- عفت و شرافت

▼ عمودی:
۱- شکل و ترکیب- از بناهای تاریخی «کرمان»
۲- آلودگی- اثر «محمود دولت آبادی»- رأی‌ها
۳- استخوانی در مچ پا- قصد و آهنگ- شیشه بی‌رنگ و شفاف و مرغوب
۴- دلسردی و یأس- نمازی که به تنهایی خوانده شود
۵- مقابل «آری»- سپیده صبح- خسارت
۶- شهری در «آلمان»- بابابزرگ- کشور دراز- پاروی قایقران
۷- سفره طعام- نام دخترانه- شهر توت
۸- دشنام گو- دربند کردن- نام دیگری برای خانم‌ها
۹- خار سردیوار- ممتاز و برگزیده- استان «هند»
۱۰- دختر- کت مشکی رسمی- شهر خروس جنگی- مارکی برگوشی
۱۱- چهره آرایی- مقابل «فراموشی»- عدد بهم زدنی!
۱۲- سخت- مَساء
۱۳- عضو سفره هفت‌سین- صداق و کابین- سلامتگاه
۱۴- عضو اصلی تنفس- رود مرزی «صربستان»- عددی ۳ رقمی
۱۵- بازیکن ایرانی/هندی «آلومینیوم اراک»- اظهار همدردی

جدول ویـــژه

◀ افقی:
۱- کتاب «مارتین مک دونا»- در خودماندگی
۲- زمان طلوع آفتاب- زیر نظر قرار دادن- استوار
۳- مایه عذاب- راوی اشعار استاد رودکی- روزنامه ورزشی اسپانیا
۴- مرتعش- اثر خیسی- ظرف
۵- بی سابقه- کلمه دعایی- قوه- پرسفید
۶- جذاب- اشتباه لفظی- خط آهنی
۷- دروازه بان- مزه کردن- بازدارنده
۸- جمع سانحه- بزرگی و عزت- شعر
۹- نوعی شیرینی- ناگهانی- لباس رزم
۱۰- جواب مثبت خودمانی- زاهدان- نظیر
۱۱- حرف انتخاب- ترس آور- کنایه از آدم کامل در کار- تصدیق عامیانه
۱۲- کشوری در آسیا- برادر آبادانی- محول
۱۳- منطقه‌ای در «کهگیلویه و بویراحمد»- نه سرد نه گرم- صدای ریزش آب
۱۴- گردنه کوه- تخمین- پول خارجی
۱۵- ستاره «جواهری در قصر»- یکی از سه نویسنده بزرگ هلندی
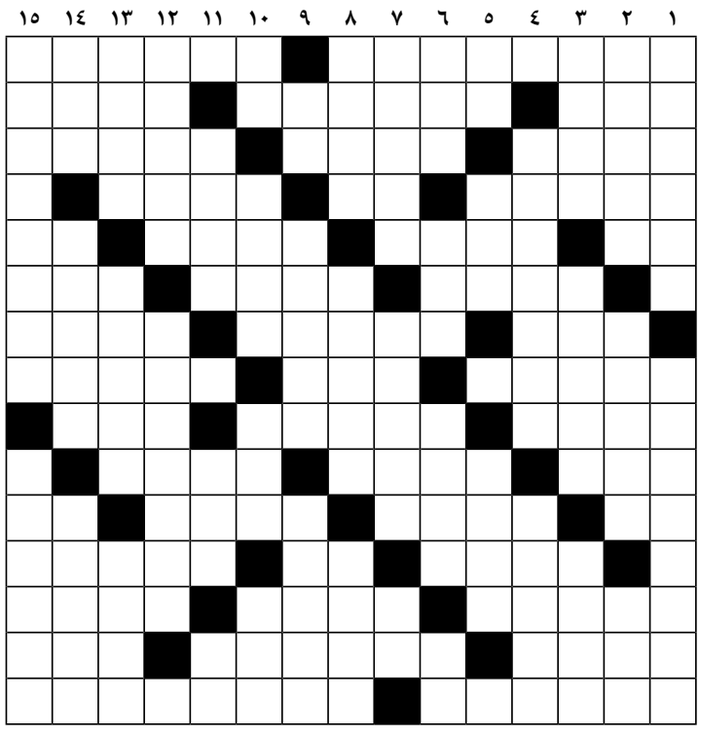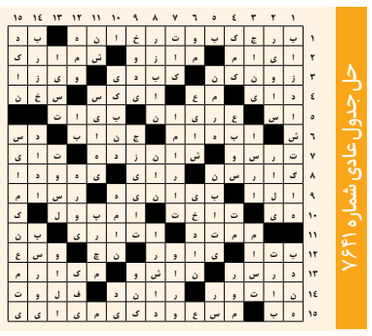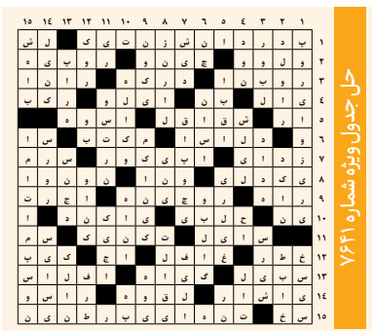
▼ عمودی:
۱- شکایت کردن و غرغر- تابلویی از «بوتیچلی»
۲- برابر- خوشمزه- نماز سروقت خود
۳- پارچه فروش- گلی زینتی- ارزان نیست
۴- هزارتو- رگ مهم بدن
۵- نقشه فرنگی- آتش- مخفی
۶- ناتوان- شرکتی خودروساز- خندان- شهر خرما
۷- الهه جنگل- تروتازه- سمت و سو
۸- هیمه- از مناطق گردشگری «هرمزگان»- تکه چسبانی
۹- سرای مهروکین- امکانات مالی- دارای محصول
۱۰- اشاره بعید- خبرچین- نشانه فعل استمراری- مخفف من را
۱۱- لوله بسیار نازک- علامت- روی لولا می چرخد
۱۲- دوبیتی- گیاهی طبی
۱۳- واحد طول- جوجه تیغی- بازیکن عراقی
۱۴- پرنده‌ای گنجشک سان- زمان مستقبل- خندان و مهربان
۱۵- پایتخت جمهوری خودمختار داغستان- پدیده جغرافیایی